

Koncentracja uwagi

Co to koncentracja uwagi?

Koncentracja uwagi to zdolność do skierowania uwagi (skupienia jej) na dane zadanie, myśl, wydarzenie, zjawisko itp. oraz jej utrzymaniu przez określony czas.

Umiejętność koncentrowania uwagi rozwija się w trakcie życia człowieka. U malutkich dzieci mamy do czynienia z uwagą mimowolną, czyli uruchamianą przez nagłe zmiany w otoczeniu, bez woli dziecka (np. jeżdżący czy wydający głośne dźwięki samochodzik).

Natomiast uwaga kierowana, dowolna jest celowa. Podlega ona naszej kontroli i pozwala nam skierować naszą uwagę na to, co w tej chwili jest dla nas istotne. Rozwija się ona później niż mimowolna – od 3 roku życia.

Dzieci do trzeciego roku życia są w stanie skupić uwagę przez kilka minut na zabawie, około 1 minuty na zadaniu. W wieku 4 – 5 lat dziecko przez około 20 minut koncentruje uwagę na zabawie, a 6-cio letnie do godziny.

Co ma wpływ na koncentrację uwagi?

Na koncentrację uwagi wpływają m.in.:

- czynniki rozpraszające, dystraktory czyli bodźce powodujące, że nasza uwaga jest zakłócona (np. głośny dźwięk, włączone radio czy telewizor, biegający po pokoju pies),
- czynniki emocjonalne (np. odczuwany przez dziecko strach, złość czy ekscytacja),
- czynniki motywacyjne (nastawienie, chęć wykonania danego zadania),
- uwarunkowania genetyczne,
- sposób odżywiania (zła dieta: zbyt mało wypijanej wody; kakao, środki konserwujące i sztuczne barwniki oraz zbyt dużo spożywanego cukru, które powodują u dziecka pobudzenie w efekcie którego trudno mu się koncentrować oraz łatwiej się zniechęca),
- odpowiednia ilość snu,
- przerwy w pracy, które pozwalają efektywniej pracować.

Jak rozpoznać, że dziecko ma kłopoty z koncentracją?

Symptomy występujących u dziecka kłopotów z koncentracją uwagi:

- dziecko łatwo się rozprasza (każdy bodziec - nawet cichy dźwięk, widok rybek pływających w akwarium, dobiegający zza okna odgłos przejeżdżającej śmieciarki itp. - sprawia, że dziecko się dekoncentruje),
- dziecko niedokładnie rozumie kierowane do niego polecenia,
- dziecko sprawia wrażenie, jakby nie słuchało tego, co mówi do niego rodzic,

- dziecko gubi zabawki i przybory szkole albo nie pamięta gdzie je zostawiło,
- dziecko zapomina o swoich obowiązkach,
- dziecko często zapomina co miało zrobić (np.: co jest zadane czy że miało przynieść do szkoły farby i blok rysunkowy),
- dziecko ma kłopoty ze zorganizowaniem sobie pracy i innych zajęć (np.: w pokoju ma bałagan; ze wszystkim czeka do ostatniej chwili; nie potrafi rozplanować zadań w czasie; ma bałagan w tornistrze czy na biurku),
- dziecko nie potrafi zwrócić uwagi na szczegóły, popełnia błędy przez nieuwagę,
- dziecko niechętnie podejmuje aktywność umysłową,
- dziecko zaczyna czynności, ale ich nie kończy,
- dziecko łatwo się poddaje w sytuacji, gdy napotyka na trudności lub zadanie jest w jego ocenie nieciekawe („nie chce mi się...”, „później...”),
- dziecko osiąga słabe wyniki w nauce,
- czasem dziecko może mieć kłopoty z kontrolowaniem emocji, co z kolei może negatywnie wpływać na kontakty z rówieśnikami.

Jak pomóc dziecku z problemami z koncentracją?

- Należy pamiętać o zdrowym odżywianiu (zbilansowana dieta – przyjmowanie białka, tłuszczy i węglowodanów w odpowiednich proporcjach; unikanie artykułów spożywczych zawierających sztuczne barwniki i konserwanty oraz dużo cukru) oraz picciu odpowiedniej ilości wody.
- Należy zadbać o odpowiednią ilość snu – dziecko wypoczęte efektywniej pracuje.
- Należy pamiętać o aktywności fizycznej – dziecko musi mieć możliwość rozładowania nagromadzonej energii.
- Należy wprowadzić stały rytm dnia.
- Należy ograniczyć dostęp do sprzętu multimedialnego (telewizor, telefon, tablet, komputer) oraz internetu.
- Należy ograniczyć ilość zabawek czy przedmiotów w pokoju dziecka.
- Należy pamiętać o robieniu przerw w pracy i częstej zmianie form aktywności (np. układanie klocków – uczenie wierszyka – rysowanie, itp.).
- Należy pamiętać o dostosowaniu trudności zadania do możliwości dziecka.
- Można wykonywać ćwiczenia poprawiające zdolność koncentracji uwagi.

Należy pamiętać, że to rodzice mają wpływ na nawyki swoich dzieci.